

Програма обміну досвідом для молодих лікарів загальної практики з країн Європи (6th LOVAN congress – exchange program 2013)

В.І. Ткаченко, М.О. Рибницька, О.Д. Стасевич

Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, м. Київ

У статті представлені результати участі українських молодих сімейних лікарів у програмі обміну досвідом, яка була проведена асоціацією молодих та майбутніх лікарів загальної практики Нідерландів LOVAN у рамках роботи міжнародного молодіжного руху сімейних лікарів Васко да Гама. Отриманий досвід буде впроваджений в роботу молодих сімейних лікарів України та сприятиме розширенню міжнародних зв'язків.

Ключові слова: молоді лікарі загальної практики, конференція, обмін досвідом, молодіжний рух Васко да Гама.

У червні 2013 року відбувся обмін досвідом для лікарів загальної практики з країн Європи LOVAN exchange program 2013, яка була проведена асоціацією молодих та майбутніх лікарів загальної практики Нідерландів LOVAN (The Dutch National association of GP trainees), що є частиною міжнародного молодіжного руху Васко да Гама WONCA (World Organization of National Colleges and Academies of General Practitioners and Family Physicians).

Програма включала відвідування практики сімейного лікаря в якості спостерігача під час прийому пацієнта. Представники делегації лікарів загальної практики мали змогу ознайомитися з технічним забезпеченням амбулаторій, бути особисто присутніми на прийомі пацієнтів та взяти участь в обговоренні складних медичних випадків з лікарями амбулаторії. Так, прийом лікаря загальної практики починається о 8-й ранку, коли у телефонному режимі відбувається запис пацієнтів на прийом до амбулаторії та викликів лікаря додому. Кількість записаних пацієнтів із позначкою минулих візитів, скарг, встановлених діагнозів та призначеного лікування в електронному вигляді доноситься до відома кожного лікаря в амбулаторії. Зазвичай в амбулаторії працюють 3–4 лікарів загальної практики. Записані пацієнти розподіляються між лікарями у міру звільнення лікаря. На прийом одного пацієнта відводиться 10 хв. Уся медична документація на пацієнта та виписані рецепти ведуть в електронному вигляді у загальній базі амбулаторії. Під час прийому лікар здійснює загальний клінічний огляд хворого, плановий гінекологічний огляд жінок зі збиранням цитологічних та бактеріологічних матеріалів, нескладні хірургічні втручання, наприклад, видалення бородавок, розтин панарицію тощо. Після прийому пацієнтів (5 год) лікарі

Представники делегації лікарів загальної практики–сімейної медицини з 15 країн Європи

амбулаторії збираються на обговорення складних випадків та розподілення викликів лікаря додому. При виклику лікаря додому в окремих випадках лікар може надати консультацію пацієнту за телефоном або пацієнт навіть може отримати рекомендації від «сімейної» медичної сестри. Є група пацієнтів, які можуть отримати якісну допомогу від медсестри, що має достатній досвід роботи з пацієнтами того чи іншого профілю. Зазвичай за день лікар загальної практики амбулаторії приймає 10–15 пацієнтів, на дому обслуговує 3–4 пацієнти. А у випадку потреби пацієнта у консультації спеціаліста лікар загальної практики пише супровідний лист з усіма необхідними даними про стан та захворювання пацієнта і разом із ним направляє хворого до госпіталю. До того ж треба відзначити, що медичне страхування (від 90 евро щомісячно) у Нідерландах є обов'язковою умовою для кожного мешканця.

Другим пунктом програми обміну досвідом було відвідування медичного університету Амстердама з підготовки лікарів загальної практики, де на семінарському занятті висвітлювалися питання підготовки лікарів загальної практики та організації медичної освіти в Європі. Наприклад, молоді майбутні лікарі загальної практики в Нідерландах після закінчення медичної школи тривалістю 6 років мають отримати 2 роки практичної медичної підготовки на базі госпіталю, а далі для отримання ліцензії лікаря загальної практики

Амбулаторія лікаря загальної практики–сімейного лікаря (Амстердам, Королівство Нідерланди)

пройти спеціалізацію протягом 3 років, поєднуючи навчальну та практичну частини підготовки в амбулаторії.

Основною частиною програми обміну досвідом була участь у конференції молодих сімейних лікарів Нідерландів за темою «Get out of your comfort zone» («Виходьте за межі звичного життя»). Тобто під час конференції обговорювалися такі проблеми: залежність від поганих звичок, медична допомога в екстремальних умовах (під час медичних експедицій), питання евтаназії, медичної етики та психології лікаря загальної практики. Професор Michael Kidd, президент організації WONCA, провів вступну лекцію конференції із закликом до розвитку якостей лідера у лікаря загальної практики, готовності до публічних виступів та співпраці із засобами масової інформації. Також проводилися круглі столи із залученням лікарів загальної практики–сімейної медицини для ознайомлення з організацією первинної ме-

дичної допомоги в різних країнах Європи, обміну досвідом та обговорення шляхів покращання роботи лікарів загальної практики.

Загалом конференція була проведена на високому рівні із урахуванням питань як наукової новизни, так і психологічних тренінгів щодо прийому та ведення складних пацієнтів із залежностями.

Участь у програмах обміну досвідом дозволяє молодим і повним ентузіазму сімейним лікарям, членам руху Васко да Гама, обговорити їхні конкретні проблеми, підходи до їх вирішення та ідеї щодо кращого впровадження сімейної медицини в світі. Запрошуємо до співпраці молодих українських колег – лікарів загальної практики для участі в програмах обміну досвідом Васко да Гама та активної участі у роботі Українського молодіжного руху сімейних лікарів.

**Программа обмена опытом для молодых врачей общей практики стран Европы (6th LOVAN congress – exchange program 2013)
В.И. Ткаченко, М.А. Рибичская, О.Д. Стасевич**

В статье представлены результаты участия украинских молодых семейных врачей в программе обмена опытом, которая была проведена ассоциацией молодых и будущих врачей общей практики Нидерландов LOVAN в рамках работы международного молодежного движения семейных врачей Васко да Гама. Полученный опыт будет внедрен в работу молодых семейных врачей Украины и будет способствовать расширению международных связей.

Ключевые слова: молодые врачи общей практики, конференция, обмен опытом, молодежное движение Васко да Гама.

**Experience exchange program for young general practitioners in Europe (6th LOVAN congress – exchange program in 2013)
V.I. Tkachenko, M.A. Ribitskaya, O.D. Stasevych**

The results of the participation of young Ukrainian family doctors in the exchange program are presented in article. The exchange program was conducted by the Association of young and future general practitioners in the Netherlands LOVAN part of the international youth movement of Family Physicians of Vasco da Gama. The received experience will be incorporated into the work of young family physicians in Ukraine and to foster international links.

Key words: young general practitioners, conference, exchange of experience, the youth movement of Vasco da Gama.

Сведения об авторах

Ткаченко Виктория Ивановна – Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика, 04112, г. Киев, ул. Дорогожицкая, 9. E-mail: wltk@ukr.net.

Рибичская Мария Александровна – Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика, 04112, г. Киев, ул. Дорогожицкая, 9.

Стасевич Ольга Дмитриевна – Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика, 04112, г. Киев, ул. Дорогожицкая, 9.

Статья поступила в редакцию 16.09.2013